

JP Radio i Televizija Crne Gore

Broj:

Mjesto i datum: Podgorica, godine

Shodno članu 4 stav 5 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 016/23 od 10.02.2023, 020/23 od 22.02.2023, 036/23 od 29.03.2023, 114/23 od 19.12.2023, 049/24 od 29.05.2024, 114/24 od 29.11.2024) Naručilac JP Radio i Televizija Crne Gore objavljuje:

Pojašnjenje

Zahtjeva za dostavljanje ponuda za jednostavnu nabavku usluge - Usluge snimanja i video produkcije

Od strane zainteresovanog privrednog subjekta stigao je Zahtjev za izmjenu zahtjeva za dostavljanje ponuda:

Pitanje:

1. "Povodom predmetnog postupka jednostavne nabavke, obraćamo Vam se sa zahtjevom za preispitivanje uslova koji se odnose na obavezno posjedovanje sertifikata ISO 9001, ISO 27001 i ISO 22301:2019. Smatramo da je zahtjev za posjedovanje standarda, nesrazmjeran predmetu nabavke i prirodi traženih usluga. Predmet nabavke odnosi se na usluge snimanja i video produkcije, što po svojoj prirodi ne predstavlja djelatnost visokog bezbjednosnog ili sistemskog rizika koji bi opravdao obavezno posjedovanje sistema upravljanja bezbjednošću informacija i kontinuitetom poslovanja u obimu propisanom zahtjevom za dostavljanje ponuda. Ovakav uslov značajno sužava konkurenciju na tržištu i može dovesti do neopravdanog ograničenja učešća malih i srednjih privrednih subjekata, što nije u skladu sa načelima srazmjernosti, obezbjeđenja konkurencije i jednakog tretmana ponuđača. Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki, u članu 28 propisano je: "Naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemogući učešće privrednog subjekta u postupku jednostavne nabavke primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti." Obzirom na Vaš propisani uslov i u skladu sa praksom kada su propisivani isti ili slični uslovi u istim ili sličnim postupcima, evidentno je da se na nadmetanje može javiti SAMO JEDAN PONUĐAČ. Dodatno, ukazujemo da u zahtjevu za dostavljanje ponuda nije dato posebno obrazloženje koje bi opravdalo nužnost zahtjeva za navedenim standardima u kontekstu konkretne nabavke. Imajući u vidu navedeno, predlažemo da se: – preispita opravdanost zahtjeva za ISO standardima. Ukoliko navedeni uslov ostane neizmijenjen bez adekvatnog obrazloženja njegove proporcionalnosti, bićemo prinuđeni da razmotrimo pokretanje postupka pravne zaštite u skladu sa važećim propisima. Zahtijevamo da razmotrite ovaj zahtjev i izvršite izmjenu zahtjeva za dostavljanje ponuda na način koji će obezbijediti širu konkurenciju i ravnopravan tretman svih zainteresovanih ponuđača. Napominjemo da je u sličnom postupku kod JU CNP, zahtjev za posjedovanje navedenih ISO standarda bio predmet naše primjedbe. U tom postupku, JU CNP, kao i u postupcima mnogih drugih naručilaca je uzeta u obzir primjedba ponuđača i ukinula obavezno posjedovanje ISO standarda, čime je jasno da je takav uslov nesrazmjeran predmetu nabavke i može biti diskriminatoran, posebno za male i srednje privredne subjekte, te da ograničava konkurenciju i praktično omogućava učešće SAMO JEDNOG PONUĐAČA. Tražimo da svi zahtjevi za ISO standardima budu uklonjeni iz zahtjeva za dostavljanje ponuda, kako bi se osigurala šira konkurencija, proporcionalnost i ravnopravan tretman svih ponuđača, te omogućilo učešće više zainteresovanih privrednih subjekata, a ne SAMO JEDNOG PONUĐAČA."

2. "Poštovani, obratili smo Vam se zahtjevom za brisanje ISO standarda na koji zahtjev niste odgovorili. Dodatno zelimo da ukazemo na sledeće postupke jednostavnih nabavki i praksu svih ostalih naručilaca: ESJN 107854 naručioca JU Crnogorsko narodno pozorište (po zahtjevu ovog ponuđača od 17.02.2026. godine, 10.37 sati izbrisan je uslov koji je zahtijevao iste ISO standarde koje trazite u ovom postupku) u prilogu dokaz; ESJN 111910 naručioca JP za upravljanje morskim dobrom (po zahtjevu ovog ponuđača od 08.04.2026. godine, 5.24 sati izbrisan je uslov koji je zahtijevao iste ISO standarde koje trazite u ovom postupku); ESJN 112138 naručioca Turistička organizacija Ulcinj (po zahtjevu ovog ponuđača od 08.04.2026. godine, 9.23 sati izbrisan je uslov koji je zahtijevao iste ISO standarde koje trazite u ovom postupku); ESJN 111719 naručioca Nacionalna turistička organizacija Crne Gore (po zahtjevu ovog ponuđača od 09.04.2026. godine, 20.59 sati izbrisan je uslov koji je zahtijevao iste ISO standarde koje trazite u ovom postupku) dokaz u prilogu. U skladu sa navedenim, molim Vas da ovaj naručilac obezbijedi konkurenciju i izbriše zahtjev za posjedovanje ISO standarda kao što je praksa u svih ostalih naručilaca."

Odgovor:

Naručilac ističe da u cjelosti ostaje pri propisanim uslovima sposobnosti iz zahtjeva za dostavljanje ponuda, te da navode zainteresovanog lica ne prihvata kao osnovane, iz razloga koji se obrazlažu u nastavku. Naručilac smatra da su propisani uslovi srazmjerni predmetu nabavke, povezani sa njegovom prirodom i obimom, te da su jednako dostupni svim privrednim subjektima pod istim uslovima, čime se ne narušava nijedno od načela na koja se zainteresovano lice poziva.

Prije svega, neophodno je ukazati na specifičnu prirodu naručioca i predmeta nabavke, koju zainteresovano lice u svom zahtjevu u potpunosti zanemaruje. Naručilac je javni servis građana Crne Gore, čija je djelatnost proizvodnja i emitovanje radijskog i televizijskog programa od javnog interesa, uređena posebnim propisima kojima se javnom emiteru nameću obaveze čije ispunjenje ne trpi prekid niti odlaganje. Predmet ove nabavke, suprotno tvrdnji da je riječ isključivo o uslugama snimanja niskog rizika, jasno je određen tehničkom specifikacijom i obuhvata usluge snimanja i montaže različitih struktura televizijskog programa, postprodukcije, kao i distribucije i arhiviranja video sadržaja. Upravo elementi distribucije i arhiviranja programskog sadržaja javnog emitera predstavljaju aktivnosti koje neposredno zadiru u oblast bezbjednosti informacija i kontinuiteta poslovanja, te se priroda tražene usluge ne može svesti na puko tehničko snimanje, kako to zainteresovano lice nastoji da prikaže.

U pogledu uslova posjedovanja sertifikata ISO 9001, kojim se potvrđuje uspostavljen sistem upravljanja kvalitetom u oblasti proizvodnje i distribucije filmova, video zapisa, televizijskog programa i usluga marketinga, naručilac ukazuje da je riječ o opštepriznatom standardu kvaliteta čije je posjedovanje uobičajeno i očekivano kod privrednih subjekata koji se bave audio-vizuelnom produkcijom na profesionalnom nivou. Imajući u vidu da se programski sadržaj proizveden po osnovu ove nabavke emituje putem javnog servisa i postaje sastavni dio njegovog programa, opravdano je da naručilac obezbijedi da pružalac usluge posluje po uspostavljenom i sertifikovanom sistemu upravljanja kvalitetom, čime se garantuje ujednačen i provjerljiv kvalitet isporučenog sadržaja.

U pogledu uslova posjedovanja sertifikata ISO/IEC 27001, kojim se potvrđuje uspostavljen sistem menadžmenta bezbjednošću informacija, naručilac ističe da ovaj uslov nije propisan formalno niti proizvoljno, već da proizlazi iz same prirode poslova koji su predmet nabavke. Pružalac usluge u toku izvršenja ugovora dolazi u posjed, obrađuje, distribuira i arhivira programski i video sadržaj naručioca, koji u značajnom dijelu obuhvata neobjavljeni materijal, podatke o ličnosti lica koja se pojavljuju u programu, povjerljive izvore i sadržaj čija bi neovlašćena distribucija, izmjena ili odavanje prije emitovanja prouzrokovali štetu kako naručiocu, tako i javnom interesu koji javni servis štiti. Posjedovanje

sertifikovanog sistema bezbjednosti informacija stoga predstavlja srazmjernu i nužnu mjeru zaštite, a ne prekomjeren zahtjev, te je njegovo propisivanje neposredno povezano sa predmetom nabavke u smislu člana 6 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 016/23 od 10.02.2023, 020/23 od 22.02.2023, 036/23 od 29.03.2023, 114/23 od 19.12.2023, 049/24 od 29.05.2024, 114/24 od 29.11.2024).

U pogledu uslova posjedovanja sertifikata ISO 22301, kojim se potvrđuje uspostavljen sistem menadžmenta kontinuitetom poslovanja, naručilac ukazuje da je kontinuitet emitovanja programa zakonska obaveza javnog servisa, koji je dužan da svoju programsku djelatnost obavlja neprekidno, uključujući i okolnosti vanrednih situacija, izbornih procesa i obavještanja javnosti o pitanjima od opšteg značaja. Budući da se pružalac usluge angažuje za proizvodnju, distribuciju i arhiviranje sadržaja koji ulazi u program naručioca, eventualni prekid u poslovanju pružaoca usluge neposredno se odražava na sposobnost naručioca da ispuni svoju zakonsku obavezu neprekidnog emitovanja. Zahtjev za posjedovanjem sertifikovanog sistema kontinuiteta poslovanja stoga nije sam sebi svrha, već predstavlja sredstvo kojim naručilac obezbjeđuje pouzdanost i raspoloživost usluge tokom čitavog perioda trajanja ugovora od dvanaest mjeseci, što je u potpunosti srazmjerno značaju i kontinuiranoj prirodi predmeta nabavke.

Navod zainteresovanog lica da propisani uslovi nesrazmjerno sužavaju konkurenciju i favorizuju samo jednog ponuđača, naručilac ocjenjuje neosnovanim. Propisani standardi predstavljaju opšteprihvaćene međunarodne standarde dostupne svakom privrednom subjektu koji ispunjava uslove za njihovo sticanje, te se pribavljaju pod jednakim uslovima i bez ikakvog ograničenja u pogledu mjesta registracije, veličine ili porijekla privrednog subjekta. Činjenica da pojedini privredni subjekti u trenutku objavljivanja zahtjeva ne posjeduju tražene sertifikate ne čini uslov diskriminatornim, već odražava objektivno različito nivo organizacione i tehničke osposobljenosti, što je upravo ono što naručilac kroz uslove sposobnosti i ima pravo da provjeri. Uslov koji je jednako dostupan svima, a koji pojedini subjekti ne ispunjavaju, ne predstavlja ograničenje konkurencije u smislu člana 28, niti diskriminaciju u smislu člana 30 Pravilnika. Pozivanje zainteresovanog lica na praksu drugih naručilaca, a posebno na postupak sproveden kod JU Crnogorsko narodno pozorište, u kojem se navodno odustalo od zahtjeva za posjedovanjem istih standarda, naručilac ne nalazi relevantnim za predmetni postupak. Naime, srazmjernost uslova ne cijeni se apstraktno, već u odnosu na konkretnog naručioca, njegovu djelatnost i prirodu predmeta nabavke. Položaj i obaveze ustanove kulture čija djelatnost ne podrazumijeva neprekidno emitovanje programa, niti rukovanje informacijama osjetljivosti svojstvene radu javnog emitera, bitno su različiti od položaja i obaveza javnog servisa. Okolnost da je u drugačijem činjeničnom i pravnom kontekstu, kod drugog naručioca, donijeta drugačija odluka, ne može biti mjerodavna za ocjenu opravdanosti uslova u ovom postupku, niti naručioca obavezuje na isto postupanje.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, naručilac ostaje pri propisanim uslovima sposobnosti i ne prihvata zahtjev za njihovu izmjenu, odnosno uklanjanje. Naručilac smatra da su uslovi posjedovanja sertifikata ISO 9001, ISO/IEC 27001 i ISO 22301 srazmjerni predmetu nabavke, povezani sa njegovom prirodom i obimom, jednako dostupni svim zainteresovanim privrednim subjektima i u skladu sa načelima obezbjeđenja konkurencije, srazmjernosti i jednakog tretmana ponuđača iz čl. 28 i 30 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Službenik za javne nabavke

Isidora Raičković